

ÍGY IS LEHET: NAGYPÁLI A FEJLŐDÉST VÁLASZTOTTA

Egy aprócska település Zala megyében, mégis sokan ismerik Nagypálit. Sikertörténete még 1996-ban kezdődött, amikor Kócse Tibor került a polgármesteri székbe, és elindította a falut a fejlődés útján. Környezetbarát megoldások, élhető, természetközeli környezet, visszatérő, fiataluló lakosság.

SZERZŐ: SINKOVICS SZILVIA | FOTÓK: SZLÁVE CZ BOGLÁRKA

Faluközpont, Faluház

Mint ahogy nincs két egyforma település, úgy nincs két egyforma ökofalu sem. Ezek a falvak a környezetudatos településfejlesztés tökéletes helyszínei. Nemcsak a korszerű tájgazdálkodás szempontjainak felelnek meg tájba illő, egyszerű megjelenésükkel, hanem valamennyi funkciójuk – építészet, mezőgazdaság, energiaellátás, hulladék- és szennyvízgyártás, kultúra, helyi gazdaság, a turizmusban betöltött szerepük – a lehető leginkább természetbarát. Nagypáli esetében az energiasemlegességre való törekvésnek és a megújuló energia széles körű alkalmazásának köszönhető az ökofalu elnevezés – mondta lapunknak **Köcse Tibor** polgármester.

ENERGIAHATÉKONY MEGOLDÁSOK

Több mint húsz évvel ezelőtt Nagypáli egyike volt az elöregedő, jövőképpel nélküli, csökkenő lélekszámú magyar kis-településeknek. Az 1990-es évek közepén a falu új vezetése belátta, hogy változásra, megújulásra van szükség. 1996-ban ez a „megújulás” a „Zöld út” falufejlesztési programmal indult, amelyet Köcse Tibor polgármester alakított ki. A koncepciót az akkoriban még kevésbé ismert megújuló energiákra alapozta, de a turizmus erősítése, a pályázati lehetőségek kihasználása, az energiafogyasztásra és -termelésre való összpontosítás is hozzájárult a település dinamikus fejlődéséhez. Az eltelt több mint két évtized alatt egy igazán

modern és energiahatékony faluvá vált, és mindeközben vagy talán ennek eredményeképpen a lakosság is megduplázódott.

„A körjegyzőség tetején levő napkollektorsor már megszokott látvány. A fűtést biomassza segítségével oldjuk meg, amelyhez az alapanyagot a falu mellett elterülő japánenergiafűz-ültetvény adja. Naplemek látják el az önkormányzati épületek áramszükségletét, ráadásul a hagyományos tetőre telepített megoldások mellett innovatív, a nap mozgását követő és/vagy napraforgó alakot idéző, hatékony naplemekkel is találkozhatnak a látogatók. A lítiumakkumulátoros szélgenerátor képes önálló áramtermelő egységként működni, szünetmentes áramforrásként áthidalni az esetleges áramki-

maradásokat. A köztéri világítást LED-technológia és energiatakarékos égők adják a faluban, amelyek működtetéséhez a napenergia is hozzájárul. Emellett a település önellátása kiterjed a szürke víz, vagyis az esővíz hasznosítására is” – mesélt a polgármester Nagypáli környezettudatos működéséről.

EGÉSZSÉGES HELYI TERMÉKEK

A „Zöld út” falufejlesztési programban a megújuló energia hasznosítása és a turizmus fellendítése mellett célul tűzték ki a helyi termékek előállítását is. Ennek ösztönzésére készült el a modern eszközökkel felszerelt helyi termékelőállító üzem, ahol magas flavontartalmú bogyós gyümölcsökből készülnek

ivólevelek, szörpök. A folyamat során nem alkalmaznak sem vegyszert, sem hőkezelést, a készítményeket ultrahangos eljárással tartósítják. A helyi termékiállító tér létrehozása pedig lehetőséget ad a kézműves- és kulturális értékek, házi élelmiszerekhez és gasztronómiai hagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek bemutatására, a lakosok pedig itt értékesíthetik termékeiket.

A nagypáliak aktívan kiveszik a részüket a helyi közösségi és civil életből is. Az önkormányzat az évek során több közösségi helyszínt alakított ki, ahol a település vezetősége a helyiek közötti kötődést hagyományos programokkal szeretné erősíteni; ilyen például a gesztenyesütés, az őszi népi disznótör, a farsangi és a nőnap bál, a május-

Napelemes közvilágítás

faállítás vagy a gyereknap. „Az önkormányzat mindemellett kiemelt céljának tekinti a falu közösségi életének és az itt élő emberek életminőségének fo-

lyamatos javítását, ennek érdekében nagy figyelmet fordítunk az ifjúságtól kezdve az idősebb korosztályig a kapcsolattartásra, valamint a véleményük

meghallgatására” – hangsúlyozta Kócse Tibor.

MEGDUPLÁZÓDOTT LAKOSSÁG

A változások pozitívan hatottak a lakosságra is. „A környezeti állapot megóvása és javítása, valamint az életszínvonal emelkedése helyben tartja a fiatalokat, sőt sokan költöznek ide a környékről, ennek köszönhetően pozitív tapasztalat, hogy két évtized alatt nemcsak megfiatalodott, de mondhatni megduplázódott a lakosság száma. Egyre több fiatal választja Nagypálit, amely tökéletes helyszíne lehet a családalapításnak, gyermekeik felnevelésének, mivel az ökológikus fejlesztések, valamint a zöld, családbarát környezet kiváló háttérrel nyújt ehhez. A település által mutatott minta pedig akarva-akaratlan formálja a lakosság környezettudatos gondolkodását” – mondta a polgármester. A Nagypáliban megvalósított környezetbarát megoldások mellett az élhető, természetközeli környezet, valamint a visszatérő, sőt fiataluló lakosság rengeteg vidéki kistelepülésnek kínálhat sikeres jövőképet.

Kíváncsiak voltunk, hogyan fogadták a helyiek az újításokat. Kérdéseinkre Szláveczné Gálos Ildikó válaszolt, aki 2002 óta él a településen.

Hogyan fogadta, amikor a polgármester bejelentette, hogy ökofaluvá változtatja Nagypálit?

Nagy várakozással fogadtuk, és kíváncsiak voltunk, hogy ez a falu közössége és a lakosok életében milyen változásokat fog hozni.

Az ön életében milyen változásokat hozott, hogy ökofalu lett Nagypáliból?

Ugyan a háztartások szintjén nem nagyon érzékelhető, viszont a közösségi terekben (faluház, ököcentrum) látványos a megújuló energia használata, a környezetbarát anyagok beépítése, a környezet kialakítása. Így a lakosságra is hatással van.

Mi lehet a polgármester titka, miért tudta megvalósítani azt, amit más nem?

Szerintem a „titok” a polgármester meggyőzőképességében, a lakossággal való folyamatos kapcsolattartásban és az eredmények szélesebb körben való bemutatásában rejlik. A fejlesztésekhez szükséges források, a pályázati lehetőségek felkutatásában kiemelkedő szerepe van a polgármesternek.

Hogyan hat a közösségre, a közhangulatra az, hogy a falu ökofalu?

Büszkék vagyunk az eredményekre és a fejlesztések pozitív hatásaira. A falu hírnevét mindezek öregbítik, ha máshol meghallják, hogy Nagypáliban lakunk, felcsillan a szemük, mert már eljutott hozzánk a híre.

Elektromos kerékpártároló